

Vào năm 1776 có một quốc gia tuyên bố tự do, thoát khỏi sự kiểm soát của Anh quốc. Tuyên ngôn Độc lập của nước Mỹ lúc đó đã nêu ra các lý lẽ cho việc phi nhân loại giành lấy sự tự do đó. Bản Tuyên ngôn đó xác quyết rằng mọi người đều có thể hóa sinh ra bình đẳng, mọi người đều có quyền sống, quyền tự do và quyền theo lập hiến phúc.

Tuy nhiên, không phải tất cả các công dân Mỹ đều có được ngay một loạt quyền quan trọng. Đó là quyền bầu cử. Lúc đầu, chỉ có nam giới da trắng có tài sản và biết đọc mới có quyền đi bầu cử. Mãi đến năm 1860, mới đàn ông da trắng trên 21 tuổi mới có quyền bầu cử.

Và phải đến khi có Tu chính thứ 14 và 15 trong bản Hiến pháp, được thông qua vào năm 1868 và 1870, đàn ông da đen mới được quyền đi bầu cử.

Đến với phụ nữ Mỹ vào những năm 1800, họ chưa được là những công dân thực sự, theo nghĩa đầy đủ các quyền. Lúc đó họ chưa được thừa nhận có quyền được lập vợ kinh tế. Mọi tài sản riêng của người phụ nữ đang có đều trở thành tài sản của người chồng khi họ lập gia đình. Tất cả mọi tiền bạc của người phụ nữ có được do làm việc cũng đều thuộc về người chồng. Phụ nữ lúc đó không có quyền chính trị. Họ không có quyền đi bầu cử.

Vào những năm 1850, phụ nữ Mỹ bắt đầu tập hợp nhau lại để đòi hỏi quyền đi bầu phụ nữ. Các hoạt động của họ được gọi là phong trào nữ quyền bầu cử. Phụ nữ Mỹ đã phải đấu tranh ròng rã trong hơn 70 năm để có được quyền bầu cử.

Một trong các thủ lĩnh của phong trào lúc đó là Susan B. Anthony ở tiểu bang Massachusetts. Anthony lúc đó là một giáo viên và bà cho rằng phụ nữ cần phải có sự tự lập về cá nhân và được lập vợ kinh tế. Bà cũng cho rằng sự không có hy vọng cho tiền bạc xã hội tại Mỹ không nào phụ nữ chưa được trao đầy đủ các quyền như nam giới. Các quyền đó phải bao gồm cả quyền đi bầu phụ nữ bầu cử.

Susan B. Anthony sinh năm 1820. Cha mẹ của bà theo đạo Quaker. Sau đó bà cũng trở thành tín đồ Quaker. Giáo phái Quaker cho rằng các quyền của người phụ nữ cần phải được trân trọng. Quaker là giáo phái dựa trên chủ nghĩa nhân quyền lãnh đạo.

Ngay khi còn trẻ, Susan đã có niềm tin rằng phụ nữ và người da đen cũng xứng đáng được hưởng công lý và sự bình đẳng. Do đó bà thường lên tiếng phản đối ngay những gì bà cho là bất

công.

Nhiều trai trẻ muốn kết hôn với bà. Nhưng bà thường không quan tâm tới những người bà cho là kém thông minh. Có lần bà đã nói: “Tôi không thể hiểu được tại sao những cô gái thông minh lại đi lấy những gã ngu ngốc cho có tên chồng. Rồi thì cô đang định làm như thế. Nhưng tôi thì sẽ không bao giờ.”

Bà cũng đã gặp nhiều chàng trai lạnh lùng. Nhưng dường như tất cả họ đều chọn những phụ nữ trở thành kẻ thù cho họ, chứ không phải là những người bình thường.

Susan B. Anthony làm giáo viên phổ thông tại bang New York. Bà nhận ra rằng phụ nữ sẽ không bao giờ trở thành công dân đầy đủ nếu không có quyền chính trị. Và họ sẽ không thể có quyền chính trị nếu không có được quyền đi bầu cử. Vì vậy bà đã đi đến các thị trấn, thành phố trong bang New York để thuyết phục các phụ nữ về tầm quan trọng của quyền bầu cử. Nhưng dường như tất cả họ đều không quan tâm. Anthony đã cảm thấy nguyên nhân của sự thờ ơ đó là do phụ nữ lúc đó không thể làm bất cứ cái gì cho riêng họ. Họ không có tiền, không có tài sản riêng. Cuộc đấu tranh cho thay đổi rất khó khăn và lâu dài. Bà nói: “Càng đi tôi càng hiểu rõ hơn về sự bất công mà chúng tôi cần phải chống lại. Sự bất công đó chính là những phụ nữ sẽ không thể thay đổi được các truyền thống công cộng của họ nếu không có quyền bầu cử. Họ sẽ không thể làm được gì nếu không có quyền bầu cử. Họ sẽ còn bị giam hãm nếu luật pháp không trao cho họ quyền được sở hữu tài sản hay tiền bạc do chính họ làm ra.”

Cô gái trẻ Anthony đã đi tới từng thành phố, thị trấn, thôn xóm trong bang New York để gặp gỡ, nói chuyện với mọi người ở trường học, nhà thờ và nơi công cộng. Khi đi đâu cô cũng phân phát các tờ rơi để kêu gọi cho quyền của phụ nữ.

Cô cũng tích cực các cuộc vận động các đội biểu tình của New York sẽ luật lệ trao cho phụ nữ quyền sở hữu tài sản. Chỉ cần nhìn vận động thuyết phục ở New York, những đã bắt đầu có kết quả tốt đẹp hơn những nơi khác.

Năm 1851, Susan B. Anthony đã gặp được Elizabeth Cady Stanton, một phụ nữ cũng đang hướng đến bình đẳng cho phụ nữ. Hai người đã phối hợp với nhau để lãnh đạo phong trào đòi quyền bình đẳng cho phụ nữ. Elizabeth Cady Stanton, vì có nhiều con, nên chọn nhà để nghiên cứu

và đưa ra các ý tưởng. Trong khi Susan B. Anthony, do đức thân, nhận trách nhiệm đi các nơi để diễn thuyết và tổ chức các cuộc vận động. Hai bà đã góp phần thành công quan trọng đầu tiên vào năm 1860 khi tiểu bang New York thông qua luật sở hữu cho phụ nữ đã có gia đình. Đó là lần đầu tiên tại New York, phụ nữ lập gia đình có quyền sở hữu tài sản do mình làm ra. Sau bao năm vất vả, công việc vận động của Susan B. Anthony đã bắt đầu đem trái. Cuộc vận động tiếp tục được tiến hành sang các tiểu bang khác của Mỹ.

Cuộc nổi dậy của Nam-Mỹ đã kết thúc vào năm 1865 với kết quả Tuyên ngôn giải phóng nô lệ da đen. Tuy thế, Susan B. Anthony vẫn nhận thấy còn rất nhiều việc phải làm để mang lại sự tự do đầy đủ cho người da đen, cũng như phụ nữ. Bà lập bắt đầu vận động cho quyền bầu cử cho người da đen và phụ nữ.

Năm 1868, Tu chính án số 14 của Hiến pháp Mỹ đã trao cho người da đen được quyền bầu cử, còn người phụ nữ vẫn bị gạt ra ngoài. Susan B. Anthony đã cố gắng vận động để quyền bầu cử của phụ nữ cũng được thêm trong Tu chính án số 14, nhưng không thành công. Sau đó, Susan B. Anthony đã quyết định hành động để thăm dò phản ứng nhà chức trách sau khi Tu chính án số 14 được thông qua. Bà thức hiên chí quyết tâm thăm dò ngay trong đợt bầu cử tiếp theo năm 1872. Vào ngày bầu cử, bà đã dẫn đầu một nhóm phụ nữ tại Rochester, New York để bỏ phiếu. Hai tuần sau đó, bà đã bỏ bỏ phiếu vì lý do vì đã tham gia bỏ phiếu khi chưa được luật cho phép. Trước ngày xét xử, Susan B. Anthony đã thức hiên nhiệm vụ chuyên đi khắp New York để diễn thuyết và sự bắt công khi không cho phụ nữ quyền bầu cử. Bà nói: “Thế chế chính trị công hòa, dân chủ của chúng ta là thế chế làm cho tất cả mọi người có tiếng nói, có quyền tham gia vào việc làm ra pháp luật. Vâng, chính chúng ta, tất cả chúng ta chứ không chỉ là người da trắng hay chỉ là đàn ông tở nên đợt nổi dậy này. Chúng ta lập ra quốc gia tự do này không phải cho một nửa chúng ta, không phải cho một nửa con cháu chúng ta, mà phải cho tất cả, cả đàn bà và cả đàn ông. Quyền bầu cử chính là quyền của bản thân tất cả mọi người công dân. Không có nó, mọi quyền khác sẽ trở nên vô nghĩa”.

Susan B. Anthony bắt đầu ra xét xử và bắt kết án là đã vi phạm pháp luật với án phạt là 100 Đô-la. Bà đã phản đối bản án vì cho rằng luật pháp là sai lầm, không công bằng và tổ chức tiếp tục.

Sau đó, Susan B. Anthony lập tiếp tục lãnh đạo cuộc vận động đòi quyền bầu cử cho phụ nữ thông qua con đường sự kiện hiến pháp. Bà đã đi vận động cùng với mọi người khắp đất nước Mỹ và chết được lập khi tuổi 75. Năm 1904 Susan B. Anthony đã phát biểu lập luận cùng trước mặt Ủy ban của Thượng nghị viện Mỹ nhân dịp Thượng nghị viện đang xem xét dự luật thay đổi Hiến pháp để trao quyền bầu cử cho phụ nữ. Bà đã bị từ chối cùng cuộc đấu tranh của bà sự chiến thắng. Nhưng bà cũng bị từ chối chiến thắng sự không được nên sự mà bà có thể chiến thắng.

Susan B. Anthony – Cuộc đấu tranh vì quyền

Thư Giọng: Phim Hoạt hình Sản xuất theo sự cho phép của VOA.

Thư B, 07 Tháng 3 Năm 2009 09:38

Susan B. Anthony mất vào năm 1906 ở tuổi 86. Và phải thêm 13 năm nữa, vào năm 1919, Quốc hội Mỹ mới thông qua Tu chính Hiến pháp số 19, Tu chính này công nhận quyền bầu cử không phân biệt chủng tộc cho phụ nữ. Tu chính này còn phải đợi đến 60 năm nữa mới được ý của ba phần tư tổng số tiểu bang của Mỹ lúc đó. Và cuối cùng, Tu chính hiến pháp số 19 đã có hiệu lực vào ngày 20 tháng 08 năm 1920 với tên gọi Tu chính Anthony để tưởng nhớ Susan B. Anthony – một phụ nữ đã công nhận hiến pháp của cuộc đấu tranh vì quyền bầu cử cho phụ nữ tại Mỹ.